

RAPPORT OM BEGREPPET ÖPPENHET PÅ INTERNET

ARBETSGRUPPEN WE REBUILD EU

Date: 2009-11-30.

INNEHÅLL

1. Sammanfattning	3
2. Bakgrund	3
2.1. Bakgrund till We Rebuild EU	3
2.2. Varför vi skriver denna utredning	3
3. Internet	4
3.1. Hoten mot internet	4
4. Möjligheter	9
4.1. Öppenhet/självorganisering istället för antimarknader	9
Bilaga A. Utlåtande från Internationella organisationer	11
A.1. Free Knowledge Institute - Netherlands	11
A.2. Hacktivistas & Hamlab - Spain	12
A.3. ISOC - Bulgaria	13
A.4. Klemen & Robnik - Kiberpipa - Slovenia	13
A.5. La Quadrature du Net - France	14

1. SAMMANFATTNING

Det är mycket viktigt att utveckla och förbättra internet, inte genom att bestämma vilken riktning det skall ta, utan genom att bygga ut det på ett sätt som tillåter många olika konfigurationer. Ett öppet internet förutsätter att ingen trafik prioriteras på grund av innehåll, och att alla datorer har samma möjlighet att kontakta andra datorer utan att nätet ger någon förtur. Vi vill därför att Sverige tar tydlig ställning för att internet är en grundläggande medborgerlig rättighet idag och att man kontinuerligt övervakar marknaden kring internettillgång för att garantera att den håller sig dynamisk, varierad och konkurrensutsatt. Vi, arbetsgruppen We Rebuild EU, vill med denna rapport lyfta de frågor och aspekter vi anser måste inkluderas i debatten om öppenhet på internet. Vi berör här ämnen som nätneutralitet, EU-politik och internet som koncept.

2. BAKGRUND

Den 15 juni 2009 beställde regeringen och Näringsdepartementet en *öppenhetsutredning* av Post- och telestyrelsen (PTS) angående IT-infrastruktur och internet samt tillgången till tjänster. Några månader tidigare, närmare bestämt i anslutning till behandlingen av det så kallade telekompaketet på EU-nivå, bildades arbetsgruppen We Rebuild EU i syfte att informera, diskutera och väcka allmänpolitisk debatt kring de frågor som berörs av telekommunikation och internet. Tonvikt kom att särskilt läggas på frågor som kan sorteras in under paraplybeteckningen "medborgerliga rättigheter" - såsom öppenhet, integritet och tillgänglighet.

2.1. Bakgrund till We Rebuild EU. We Rebuild EU är en partipolitiskt obunden frivilligorganisation med stor nationell spridning och väletablerade kontakter med andra europiska länder. Aktuella frågor som bevakas av We Rebuild EU är förutom telekompaketet även utarbetandet av Acta, Datalagringsdirektivets implementering i Europa, nätneutralitet och nationella frågor med transeuropeiska konsekvenser, så som den franska Hadopi-lagen. Arbetsgruppen intresserar sig även för den globala spridningen och användandet av internetteknologier, exempelvis i relation till censur och politik i Iran. Denna rapport¹ är resultatet av kollektiv ansträngning, varför arbetsgruppen som sådan har angetts som författare.

2.2. Varför vi skriver denna utredning. We Rebuild EU vill inledningsvis betona att det inte på något vis föreligger ett bristande förtroende för det arbete som PTS kommer att utföra, tvärtom. Vi hyser den största tillit till instansen och tycker att den står sig väl både med svenska mått mätt och internationellt. Skälet till att vi engagerar oss är att en utredning som är av så pass avgörande vikt för den samhälleliga och kommunikativa utvecklingen tjänar på att belysas från flera olika håll.

¹En fullständig version finns att läsa som dynamiskt dokument på <http://werebuild.eu>.

Våra intentioner:

- Att bidra till en bred diskussion om, och utredning av, begreppet öppenhet och vilka anknytningar det har till den tekniska och samhällsliga utvecklingen.
- Att bidra med en beskrivning av hur inskränkningar i öppenheten gällande informationsteknologier drabbar sociala relationer, kulturer och demokratiska samtal.
- Att relatera öppenhetsbegreppet till transparens vid politiska processer, samt att undersöka hur nya internetteknologier skapar nya sorters offentligheter och offentliga samtal.

3. INTERNET

Det är mycket viktigt att utveckla och förbättra nätet, inte genom att bestämma vilken riktning det skall ta, utan genom att bygga ut det på ett sätt som tillåter många olika konfigurationer. Internet är långtifrån färdigt. Vi ser ständigt många nya landskap öppna upp sig, och med dem följer nya möjligheter för internet att revolutionera våra liv. Det handlar dels om hur ny programmering förändrar vårt sätt att länka samman maskiner, dels om hur vi nu har möjlighet att koppla upp oss själva och våra maskiner till internet, dels om utvidgning av internet till nya regioner och dels genom det så kallade "Internet of Things", en idé om att alla apparater inklusive kaffekokare och brödrostar ska tillåtas att samarbeta inom hemmets nätverk. Internet och dess användningsområden expanderar hela tiden.

Vi kan inte blicka in i internets framtid. Vi vet inte vad alla miljontals mänskliga och icke-mänskliga användare kan komma att forma nätet till. Internet är framförallt en plats där idéer kan materialiseras och testas till mycket liten kostnad för att sedan öka i skala utan stora fasta investeringar. Vi måste skapa ett öppet ramverk som tillåter experimenterande och utforskande av vart nya idéer kan leda. Att på förhand ge tillgång till vissa praktiker eller vissa aktörer och hindra andra kan få skadliga konsekvenser på innovationsklimatet, vilket i sin tur kan bidra till en stagnation inom den tekniska utvecklingen.

3.1. Hoten mot internet.

3.1.1. "*Kabeltevenät*". I och med diskussionerna kring telekompaket våren 2009 uppkom begreppet kabeltevenät. Detta är ett begrepp som beskriver ett internet där leverantören begränsar tillgången till vissa tjänster och protokoll, något som redan förekommer i mobiltelefonnät och trådlösa accesspunkter. Eftersom många internetleverantörer också är innehållsleverantörer eller leverantörer av konkurrerande tjänster, t.ex. telefoni, så riskerar detta att leda till otillbörliga konkurrensfördelar för de företag som ingår i samma koncern eller skaffar sig avtal med leverantören.

Ett öppet internet förutsätter att ingen trafik prioriteras på grund av innehåll, och att alla datorer har samma möjlighet att kontakta andra datorer utan att

nätet ger någon förtur. En inlåsning av nätet till fördel för en viss tjänsteleverantör kanske i ett kort perspektiv kan verka betydelselöst, men på sikt kommer detta garanterat innebära att vissa aktörer kan behålla en dominerande position trots att andra erbjuder mycket bättre tjänster. Att leverantörer erbjuder "bundlade" tjänster är dock inget problem om de samtidigt inte hindrar kunder från att använda sig av andra leverantörers tjänster. Det är viktigt att förstå att det är själva "inlåsningen" som är problemet.

3.1.2. *Nätneutralitet - en del av öppenheten.* Filosofin bakom internets utformning bygger på slutanvändare som fritt konfigurerar sina maskiner och ett mellanliggande nät av knutpunkter som kan låta stora mängder data passera utan att filtrera den. Trafiken skall inte blockeras eller prioriteras utifrån innehåll, sändare eller mottagare.

En internetleverantör kan dock rent tekniskt begränsa tillgång till vissa tjänster (exempelvis VoIP-telefoni) eller prioritera trafik till vissa mottagare (exempelvis en ny musiktjänst). Internet har hittills klarat sig utan någon officiell reglering kring nätneutralitet eftersom internetleverantörerna har insett de ekonomiska fördelarna med att ge användare full tillgång till applikationer, tjänster och enheter. Ibland uppstår dock antimarknader (se nästa stycke) där innehållsleverantörer och leverantörer av infrastruktur ingår i samma entitet. Detta kan skapa incitament för att kringgå nätneutraliteten.

Som PTS slår fast i sin utredning² om begreppet nätneutralitet så är den europeiska situationen mindre infekterad än den amerikanska. Sverige har en hög grad av konkurrens mellan internetleverantörer på de flesta områden, och konsumenter kan därför byta leverantör vid behov. PTS:s definition av begreppet nätneutralitet är att

"Internetanvändare med 'best effort' fritt ska kunna ta emot och skicka innehåll samt använda tjänster som inte skadar nätverket, medan operatören inte får manipulera eller nedprioritera trafiken beroende på innehåll, ursprung eller destination och ska ge tydlig information om anslutningens kapacitet och kvalitet."

Vidare anser PTS att de ännu inte haft skäl att agera i frågor som har att göra med nätneutralitet, och man ämnar därför avvakta tills det "nya" telekompaketet träder i kraft innan man lägger upp riktlinjer för nätneutralitet. PTS har fram tills 2009 framförallt jobbat för att användare ska vara välinformerade om tjänstekvalitet etc.

We Rebuild EU ser gärna att PTS aktivt värnar och upplyser om nätneutralitet, men framförallt ser vi gärna att PTS blir en garant för nätneutralitet. Eftersom internet i viss mening är gränslöst måste det upprättas ett internationellt samarbete som värnar om nätneutraliteten som helhet.

²<http://www.pts.se/sv/Dokument/Rapporter/Internet/2009/Natneutralitet---PTS-ER-20096/>

Angående konkurrenssituationen mellan internetleverantörer, så är det dock fel att anta att konkurrensen på en fri marknad alltid kan hindra att operatörer missköter sig. Dels för att det i många fall uppstår antimarknader, och dels på grund av att den vertikala integrationen mellan internet- och tjänsteleverantörer äventyrar deras neutralitet. Dessutom bygger idén om en fri marknad på insatta konsumenter med full tillgång till information och möjlighet att fritt välja hur de ska investera sina pengar. Telekombranchen har flera hinder som gör det intressant att ställa sig frågan hur pass fri marknaden kan sägas vara. Bl.a. finns det idag inget krav på att internetleverantörer redogör för sin egen nätneutralitet, och konsumenterna har mycket begränsad möjlighet att själva kontrollera saken. Dessutom är vissa kunder låsta till en eller ett fåtal leverantörer p.g.a. fysiska begränsningar, t.ex. flerfamiljshus där en leverantör äger kabeln in i huset och därmed får en monopolställning.

Vi vill därför att Sverige tar tydlig ställning för att internet skall betraktas som en grundläggande medborgerlig rättighet, och att man kontinuerligt övervakar marknaden kring internettillgång för att garantera att den håller sig dynamisk, varierad och konkurrensutsatt.

Vi har redan sett exempel på situationer där kravet på nätneutralitet kunnat bli en nödvändighet. Ett sådant är Norge där leverantörerna blockerade tillgången till det norska statliga radio- och TV- företagets webbplats, då operatören inte ansåg sig få tillräckligt betalt i förhållande till den kostnad som trafiken dit utgjorde. PTS tar i sin utredning upp frågan om nätneutralitet just utifrån detta perspektiv, d.v.s. konsumentens rätt till tillgång och internetleverantörernas krav på mer betalt från stora innehållsleverantörer.

Det finns dock ett ännu större hot mot nätneutraliteten från ett annat håll, som PTS helt missar. Detta hot utgörs av att internetleverantörer sluter avtal med stora innehållsleverantörer och nedprioriterar trafiken till deras konkurrenter. PTS:s utredning handlar för det mesta om konsumentens rättigheter till internettillgång, men internet idag gör ingen skillnad på konsument och producent. Det är därför viktigt att nätneutraliteten inte bara handlar om tillgång till tjänster utan också om användarnas möjlighet att kommunicera med varandras datorer och på lika villkor kunna utmana stora innehållsleverantörer. Det är alltså i första hand en fråga om framtida innovation, inte om konsumtion.

En annan anledning till att konkurrensen inte kan lösa alla problem med nätneutralitet är att stora internetleverantörer kan vägra att sluta trafikavtal med mindre, friare leverantörer och därmed utesluta dem från nätet. Internet som världsomspännande nät är alltså beroende av överenskommelser, avtal och standarder. En ensam internetleverantör kan inte erbjuda internet på egen hand. En vägran att skriva avtal med fria internetleverantörer skulle innebära att vi fick ett uppsplittat nät med mindre, oberoende leverantörer och tjänster på den ena sidan och de stora leverantörerna och företagen på det andra. Detta skulle hindra precis den dynamiska konkurrens som råder på internet idag.

Begreppet “kriminell internetleverantör”, som förekom i underlaget till Stockholmsprogrammet, medför en risk för en ändamålsglidning som leder till att de internetleverantörer stängs ute som vill erbjuda sina kunder ett oövervakat och icke-diskriminerande internet. Vi anser därför att dylika begrepp är direkt olämpliga. Man skulle däremot kunna tänka sig en term i stil med “skadlig internetleverantör”, precis som man kan syfta på skadlig kod, och där man med skadlig menar tekniskt skadlig för nätverkets användare. Termen får aldrig syfta på innehåll, sändare/mottagare eller företagens kundpolicy - även om internetleverantörer givetvis kan begå kriminella handlingar, exempelvis övervaka sina kunders kommunikation.

Nätneutralitet ska inte förväxlas med ett krav på tillgång till tjänster. Det är inga problem att en internetleverantör erbjuder ensamrätt på en tjänst just inom deras nät eller att en webbsida blockerar användare från en viss leverantör (t.ex. The Pirate Bay och Perspektiv Bredband). Nätneutralitet handlar om att när nod A och nod B vill kommunicera med varandra ska internetleverantörer se till att de gör det på bästa möjliga sätt.

Sverige borde, om möjligt tillsammans med övriga skandinaviska länder, inta en pro-aktiv hållning i fråga om nätneutraliteten och visa vägen för en framtid med öppna nätverk. Den norska motsvarigheten till PTS har kommit ut med en skrivelse om nätneutralitet³ som mycket väl kan bli startskottet för ett gemensamt skandinaviskt förhållningssätt där öppna nät och användarnas innovation ligger till grund för det framtida informationssamhället.

3.1.3. *Utvidgning och omdefiniering.* Nätneutralitetsbegreppet är en viktig del när det gäller öppenheten i internets infrastruktur, men öppenhet kan också gälla horisontellt i utvidgningen av nätets slutpunkter.

Öppenhet kan här innebära att tillåta internet att expandera i slutleden, och att det som tidigare var en slutnod också kan bli en öppning till nya nätverk. Det enklaste exemplet är att underlätta för slutkonsumenter att öppna sina trådlösa nätverk för att på så vis kunna dela ut sin bredbandskapacitet till andra.

I framtiden kan man dock tänka sig många fler scenarion där den här öppenheten bör underlättas. Hur det framtida internet kommer att se ut avgörs av en brokig samling av människor, datorer och andra ting. Det så kallade “Internet of Things” kommer att tillåta att de flesta objekt vi omger oss med kopplas upp på internet, och klyftan mellan den digitala och den analoga världen kan därmed överbryggas. Möjlighetsfältet ligger helt öppet och har stor chans att ge upphov till kulturinnovation, funktioner och praktiker som vi idag inte ens kan föreställa oss. Av den anledningen måste vi hålla internets infrastruktur så pass öppen att den tillåter experimenterande med nya slags nätverk och kommunikation, och nya sätt att koppla samman objekt, skicka och lagra information och dela med sig av utrymme, uppkoppling, processorkraft och information.

³<http://www.erikjosefsson.eu/sites/default/files/NorwegianGuidelines.pdf>

Med begreppet "kommunikation" avser denna utredning inte bara det att kommunicera med varandra eller dela textbaserad information, utan också att kommunikation i samtiden uppstår ur olika multimodallasammansättningsmöjligheter med olika parametrar såsom text, bild, ljud och video. I nuvarande USO-direktiv är 56k den överföringshastighet som är Europeiska Unionens undre gräns för en medborgarrättighet och i Sverige har denna gräns varit 28k. Sådär lyder USO-direktiv 2002/22/EG:

"Den överföringshastighet som kan garanteras med en enda smalbandsanslutning till det allmänna telefonnätet är beroende av kapaciteten hos abonnentens terminalutrustning och anslutningen. Det är därför inte lämpligt att föreskriva en viss data- eller bit-hastighet på gemenskapsnivå. De talfrekvensmodem som finns för närvarande erbjuder i allmänhet en överföringshastighet av 56 kbit/s och har automatisk anpassning av överföringshastigheten för att ta hänsyn till variabel linjekvalitet, vilket får till följd att den uppnådda överföringshastigheten kan understiga 56 kbit/s."

Det går inte längre att sätta en specifik gräns för vad som är en grundläggande rättighet i relation till de olika kombinationsmöjligheter och innovativa användningsområden som hela tiden uppstår när människor använder internet. Rättigheterna måste definieras utifrån det konkreta, om än samtidigt föränderliga, användandet.

3.1.4. *Kommersiella antimarknader.* Föreställningen om att konkurrensen och den fria marknaden kommer att lösa problemen med det öppna nätet motsäges av utvecklingen mot antimarknader. Antimarknader är ett begrepp som kommer från den franska historikern Fernand Braudel och visar hur vår ekonomi byggde på fri konkurrens ända till slutet av 1800-talet, men sedan dess snarare karaktäriseras av monopolistiska och oligopolistiska utvecklingar. Istället för fri konkurrens växer det fram företag som är så pass stora att de har förmåga att manipulera själva spelreglerna på den marknad där de verkar.

Marknaden för tjänster och infrastruktur på nätet består av en mängd regleringar, överenskommelser och avtal som varje ny aktör måste passa in i. Det kan därför mycket väl bli så att denna marknad får en karaktär som präglas av anti-konkurrens och diskriminering av mer oberoende eller mindre aktörer. Detta skulle vara mycket olyckligt då utvecklingen av internet har inneburit oerhörda möjligheter för vem som helst att med få resurser vara kreativa och skapa nya lösningar. Denna kreativ revolution riskerar att kvävas om resursstarka aktörer går in och delar upp marknaden mellan sig.

Att i det här läget säga att det är upp till marknaden att lösa problemet vore som att säga att det är upp till ett fåtal stora bolag att göra lite som de vill med nätet. Staten ska inte in och reglera nätet mer än nödvändigt, däremot kan den eller en överstatlig organisation som EU behöva gå in och hindra nätet från att regleras. Det bästa alternativet vore ett dynamiskt, anpassningsbart ekosystem som styrs

av de decentraliserade viljorna hos internets miljontals användare. Det är hos dem som beslutsfattandet måste ligga, inte centralt i nätverket, i styrelserum eller i de politiska korridorerna. Ett sätt att främja en positiv utveckling är att upprätta stadsnät, vilket motverkar antimarknader och ger en mångfald av operatörer. Ett annat sätt är att efterfråga transparens från operatörernas sida, dvs. fastställa att de ska redovisa hur deras nät förhåller sig till öppenhet och nätneutralitet, och därmed möjliggöra att kunder kan göra ett aktivt informerat val baserat på dessa parametrar.

Istället för ett internet som styrs av antimarknader så skall nätet även fortsättningsvis karaktäriseras av självorganisering. Begreppet kommer från biologin och innebär en ordning som har skapats utan att någon central mekanism har planerat den. Mycket av det biologiska livet fungerar så, och det gäller även internet då det inte finns några stora hinder för innovation på nätet, och de lösningar som internet föredrar är de som kommer att gälla. För att självorganisering ska kunna uppkomma, både i naturen och på nätet, behövs dock rätt ekosystem. För internets del innebär det en öppen infrastruktur som inte låser in information i vissa förutbestämda system.

4. MÖJLIGHETER

4.1. Öppenhet/självorganisering istället för antimarknader. Eftersom internet tillgängliggör produktionsmedel för alla användare och inte skiljer på producenter och konsumenter uppstår ofta nyskapande på nätet på de mest oväntade sätt. Vad kulturell innovation innebär går heller inte att bestämma i förväg. Internetanvändarnas framtida behov, begär och nyskapande kan inte detaljstyras, det enda man kan göra är att skapa en bra miljö för öppen innovation. Man ska därför inte ålägga någon bransch uppgiften att utforma internetjänster inom ett visst område, utan hålla det öppet för att innovationen kan komma från ett oväntat håll och uppfylla ett oväntat behov.

Internet finns inte för något speciellt ändamål och innehar inte någon speciell riktning. Dess ändamål är öppet, men väldigt många fenomen i samhället - kommersiella, sociala, politiska - förutsätter att internet finns på plats. Varje försök att bestämma internets infrastruktur och fastslå ett syfte innebär att man låser in framtidens internet i dessa områden. I en omtumlande omvärld med snabbt skiftande behov, utmaningar och lösningar måste internets ändamål hållas så öppna som möjligt.

4.1.1. Internet som gränslöst. Vi har sedan länge en uppsättning av regler som gäller internationellt, så kallad internationell rätt. Exempel på dessa är sjöfartsrätt, luftfartsrätt och dessutom folkrätt. När det gäller lagstiftning över gränser så har fartyg och flygplan betraktats som en del av det land som fartyget/flygplanet kommer ifrån. När det gäller folkrätt är det tänkt att reglerna skall gälla oavsett

lokala variationer i lagstiftning. Det finns även något som hanterar internationell privat rätt.

Tyvär är internet fortfarande för nytt för att lagstiftning på denna nivå skall ha hunnit ikapp. Lagstiftningen kämpar fortfarande med vad som är tillåtet i vissa länder och om detta är ett brott i ett annat land. Tyvär ser processen ut att gå fel väg och försöka anpassa varje område för sig.

När det gäller att få till denna lagstiftning sker detta oftast med hjälp av demokrati, och demokrati har i dagens skepnad begränsningen att den sker inom en stat, ett land. Att skapa internationella lagar och lösa internationella tvister sker oftast mellan just dessa stater. Det blir ett glapp mellan de som styr och de som väljer de som styr. I konfliktlösningssammanhang kallar man det ena för centrum (de som styr) och periferi (de som inte styr).

När man diskuterar konfliktlösning och struktur hos nationer kan man använda begreppen "centrum" och "periferi" som beteckning på om man tillhör makten och kretsen runt makten, eller om man istället har svårt att få sin röst hörd. En del av teorin som ligger bakom dessa begrepp pekar på hur två olika länders centrum och periferi samverkar. Att två länder kan ha varsin maktelit som känner närhet till varandra är inte ovanligt. Att två länders periferier känner samma sak är däremot ovanligare. Detta fenomen att två centrum kan känna en närhet till varandra är en viktig faktor till att det är möjligt att skapa en internationell rätt. Men det är fortfarande två länder som är inblandade i processen. Just på grund av att det är svårt att engagera bägge länders periferi i processen så har man en begränsande faktor i att uppnå acceptans. Ett belysande exempel på hur detta fenomen kan ta sig uttryck är de pågående Acta-förhandlingarna där handlingarna är hemligstämplade. Lojaliteten ligger mer mellan centrum till centrum, snarare än mellan centrum och periferi. Detta till trots att centrum har sin legitimitet just i det faktum att den (oftast) är demokratiska vald. Detta gap mellan demokrati och centrum-periferiuppdelningen är en källa till konflikter. Ännu mer tydligt blir det när länder förklarar krig med varandra och periferin inte känner sig delaktig. Ett sätt att komma runt denna klyfta skulle kunna vara att välja ett gemensamt centrum och därmed göra det hela till ett enda centrum-periferisystem, men vad vi vet finns det inget val i historien som har haft samma kandidater tvärs över nationsgränser.

Så har situationen åtminstone varit hittills men med hjälp av ny teknik kan vi se tecken på ett paradigmskifte. Ett paradigmskifte inleds oftast med att det blir tydliga brister i det rådande paradigmet, vilket ofta är ett intressant tecken på att paradigmskiftet är på gång. Att ett sådant nu sker har sina tydliga symptom i de problem som vissa nationalstater har med internet och hur de skall kontrollera informationen. Ett annat symptom är när en normal diskussion om varumärken och skydd mot kommersiella piratkopior på fysiska varor, glider över till att även omfatta upphovsrättsskyddat material.

BILAGA A. UTLÅTANDE FRÅN INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

A.1. Free Knowledge Institute - Netherlands. ⁴

A.1.1. *Question 1: What does the concept of openness mean to your organisation and your work?* The Free Knowledge Institute works for a society that assures equal access and possibilities for participation in the production of information, technology, cultural works and other forms of knowledge. Openness and freedom are fundamental aspects for that. Openness relates to making expressions of knowledge openly accessible. Freedom relates to the right of individuals to use that expression of knowledge, modify it and share it with the rest of the world. The Free Knowledge Institute cares about these values of openness and freedom and therefore they are among its Founding Principles.

A.1.2. *Question 2: What is, according to you, an open communications infrastructure?* An open communications infrastructure is a decentralised or distributed network based on open standards and makes no discrimination to the traffic over that network (net neutrality), while allowing all interested agents to join and make use of the network without restrictions. Open Standards and net neutrality, in combination with Free Software, are the foundations of the success of the Internet.

A.1.3. *Question 3: How does openness affect citizenship and competition in the European Union?* The rise of the Internet has brought in reach to a growing number of people and organisations access to and participation in the production of knowledge in all its forms. This has resulted in a change of paradigm where instead of being just consumers, citizens can co-produce, without the need for permission from or dependence on dominant market players. This process of openness and freedom has sparked many new forms of innovation, production and distribution. It provides more means for both competition and democracy. For business, freedom and openness provide a level playing field, and facilitate old and new players to innovate and participate in the marketplace. But this also forms serious threats to some vested interests. Conventional businesses need to adapt to these new forms, and civil society and governments need to watch carefully to avoid domination by a minority and the stifling of innovation. For democracy, openness is needed for transparency and access to knowledge, while freedom ultimately guarantees diversity and the freedom of speech. Freedom and openness are the corner stones for any democratic constitution and need to be safeguarded more than ever.

⁴<http://freeknowledge.eu/>

A.2. Hacktivistas & Hamlab - Spain.^{5 6}

A.2.1. *Question 1: What does the concept of openness mean to your organisation and your work?* Openness can be understood as a wide range of concepts. Defining it is a task we will leave to others. Instead, we will discuss some ideas as to why openness is important for us. Openness is at the core of the Internet's success. Internet is not what it is today because of competition, but thanks to public discussion and collaboration. The Internet Engineering Task Force (IETF) is a paradigmatic case. It is the organisation responsible for the standardisation of most Internet protocols. It is an open standards body, öpenmeaning there is no formal membership, anyone with the required technical knowledge can participate on discussions for standards definition, anyone can attend meetings and all the materials produced by IETF are publicly available with no restrictions on the use of knowledge. Hacktivistas is a collective, originating from Spain, dedicated to a free society through free technology and we understand that openness is crucial for the management of communications, information and knowledge.

A.2.2. *Question 2: What is, according to you, an open communications infrastructure?* An open communications infrastructure is based on open protocols where anyone can deploy a node. Corporations and governments can, and do, participate in open infrastructures. In fact, usually they are the main actors on its deployment. However, they do not have full control over them. Any organisation or individual can become a communication node or provider. Members of our collective often prefer to go a step further and advocate a free communications infrastructure where freedom (especially, free speech) is also a core value. This usually implies the use of free software.

A.2.3. *Question 3: How does openness affect citizenship and competition in the European Union?* Openness, in the most wide of meanings, may have two sides: transparency and citizen participation, and freedom of communications. Concerning transparency and citizen participation, it is often stated that these are central concepts of the European Union. However, we think that the European Union is far from being an open, transparent and participative institution. That is clearly manifested by high abstention rates in European elections, the reports on corporate lobbies' influence on most European institutions and the fact that most people have no idea about European politics. Extremely important decisions are made in the European Union outside of the public radar. The public debate starts when member states start to apply them and that is too late. In order to improve the situation, we think that there must be open channels of participation and those channels should be accesible (e.g. adhering to open standards for every interaction with citizens). As for freedom of communications; we think that the Internet must

⁵<http://hactivistas.net/>

⁶<http://patiomaravillas.net/hamlab>

continue to exist as an open network where everyone can participate with equality. This idea about the open Internet is under imminent threat and the central issue is net neutrality. We must ensure that the network remains neutral, without discrimination of who is the sender, the recipient or what data is being transmitted. This is very important, not only to ensure freedom of communications, but also to avoid corporations creating information monopolies.

A.3. ISOC - Bulgaria. ⁷

A.3.1. *Question 1: What does the concept of openness mean to your organisation and your work?* Openness for ISOC - Bulgaria is fundamental for all our projects and activities. Openness means access - not only to information, education, piece of software code or knowledge; it means removing the barriers for those, who are in difficult situation (poor economical conditions; disabilities). Openness means progress. Sharing of knowledge and ideas are making innovation flourish, especially allowing different communities to contribute and participate. Openness also means trust for us in ISOC - Bulgaria. When anyone interested can read, check, test, verify and challenge what has been done, than it leads to a trustworthy environment.

A.3.2. *Question 2: What is, according to you, an open communications infrastructure?* A structure, assuring interoperability between systems so different types of resources and services can communicate and share information.

A.3.3. *Question 3: How does openness affect citizenship and competition in the European Union?* Openness is fostering innovation and creativity, and innovation is of utmost importance for the development of the society and economy. Openness gives a chance for sustainable development and benefits society. For example, the costs and benefits of exclusive rights regulations are likely to be different in different areas, depending on a variety of factors. Benefits will tend to be smaller in areas that are very accessible to user-driven and collaborative innovation, and costs higher. That is not to say that exclusive rights in general have no role to play in such approaches. The principle of Copyleft aptly demonstrates how exploitation of a particular exclusive right can be turned into a facilitator for collaboration.⁸

A.4. Klemen & Robnik - Kiberpipa - Slovenia. ^{9 10}

A.4.1. *Question 1: What does the concept of openness mean to your organisation and your work?* "Openness is in our essence. Even the motto claims that our work is open to the people. We work with and on open standards, open software, freedom of knowledge and information" says Klemen Robnik from Kiberpipa.

⁷<http://www.isoc.bg/>

⁸Considerations on Innovation and Competition Klemen Robnik - Kiberpipa, Slovenia - <http://blogs.fsfe.org/greve/?p=309>

⁹<http://twitter.com/klemenrobnik>

¹⁰<http://www.kiberpipa.org/sl/>

A.4.2. *Question 2: What is, according to you, an open communications infrastructure?* “It must provide means of communication to everyone wanting to use it without limiting their freedom. It should use free protocols - whether is it alphabet or color coding. It must also allow and protect privacy” says Klemen Robnik from Kiberpipa.

A.4.3. *Question 3: How does openness affect citizenship and competition in the European Union?* “Fair competition can only occur in a world with clear and open rules of engagement and without (un)favored competitors (rigid intellectual property laws). European union certainly helps at increasing openness inside its borders, but this is only for a start” says Klemen Robnik from Kiberpipa.

A.5. La Quadrature du Net - France. ¹¹

A.5.1. *Question 1: What does the concept of openness mean to your organisation and your work?* La Quadrature du Net is an organization involved in public-policy debates at the French and European Union levels in order to protect the fundamental rights of the citizen in the digital environment. An important part of La Quadrature’s action consists in providing citizens with a variety of tools that enable them to understand and participate in these debates.

The openness of the communications infrastructure implied by the concept of network neutrality is central to our advocacy work. Network neutrality has made the Internet the formidable technology that we know today. At the heart of the development of this technology is the idea that society as a whole benefits from the free circulation of knowledge. In that regard, the Internet’s open architecture aims at guaranteeing the free movement of information through our communications infrastructures (see question 2). It is only by maintaining this principle of openness that the rights and freedoms of citizens in the digital environment - both as producers and users of informational goods - will develop and flourish (see question 3). Network neutrality is the essential guarantee for competition, innovation, and fundamental freedoms on the Internet.

A.5.2. *Question 2: What is, according to you, an open communications infrastructure?* An open communications infrastructure is developed and used according to the concept of network neutrality. Net neutrality relies on the principle that network management should be free of restrictions or limitations regarding content, application and services, or the kind of device that may be attached to the network. No discrimination shall be made regarding the sender, the recipient or the nature of the transmitted information. Net neutrality thus guarantees that the flow of information that runs through the communications architecture is neither blocked nor degraded by telecommunications operators (except for security reasons, when the network is under attack), so that end-users can freely and efficiently make use of the network.

¹¹<http://www.laquadrature.net/en>

The principle of openness, at the root of the development of the network, is undoubtedly economically viable and coheres with current infrastructure management practices. It is indeed a core element of the regulatory schemes that apply to other infrastructure commons¹², such as transportation networks or energy grids. It is clear that given what is at stake - citizen's rights and economic development (see question 3)-, regulators are legitimate in imposing public interest requirements like net neutrality onto telecommunications operators. The strategic role of broadband networks largely justifies that the architecture of such networks may not respond solely to the telecoms operators' commercial logic. It is all the more obvious when one considers, for instance, the various public funds aimed at supporting broadband deployment (see for example, the subsidies granted for high speed Internet lines in rural areas included in both EU and national recovery plans¹³).

A.5.3. Question 3: How does openness affect citizenship and competition in the European Union? The result of more than 25 years of technological innovation, the wide spread of communication and computations capacities in developed countries is having deep structural consequences in our societies. As every citizen or business-oriented organization can now rely on the openness of the Internet to perform their activities, the production and the circulation of information, knowledge and culture are being democratized. The barriers to entry are sufficiently lowered for people to participate more fully into the social, economical and political life. However, for these new modes of participation to thrive, Internet users – whether citizens or businesses - have to retain a set of rights and freedom, which are partly preserved through keeping the network open. The very possibility of users to participate to building Internet, is guaranteed by a neutral Internet that won't discriminate them from uploading content.

In return, openness will enhance citizens freedom by allowing them to engage in the production of the cultural goods that surround us, which are today mostly controlled by the handful of corporations involved in the media industries. In that respect, net neutrality can achieve a fuller conception of free speech, as the French Constitutional Council asserted in its decision against the HADOPI law implementing “three strikes” policy against file-sharing¹⁴. Finding that the law disrespected the 1789 “Declaration des droits de l'Homme et du Citoyen”, the Council stressed that free access to the Internet had become essential for the proper exercise of the freedom of expression and communication. By doing so, the constitutional judges implicitly recognized that an open Internet provides us with

¹²For an assessment of the socio-economic benefits of open-access provisions in infrastructure commons regulation, see this paper by Brett M. Frischmann. http://outreach.lib.uic.edu/www/issues/issue12_6/frischmann/

¹³The EU recovery plan unveiled in January 2009 provides 1 billion for rural broadband. <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/35\&forma>

¹⁴Decision rendered on June 10th, 2009. <http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/root/bank/>

the opportunity to deepen people's freedom and autonomy, and therefore improves democratic processes.

Also, net neutrality allows for more efficient markets, in which information is not held back by a few companies. The concept of "innovation without a permit", where every small actor can innovate and compete with the incumbent giants is the root of the development of Internet as we know it today. Studies show that these new market structures facilitate innovation and competition, as economic actors take advantage of the communications network to launch new services¹⁵. Incumbent actors in the media and the telecom industries have an obvious interest in perpetuating their control over information and communication networks, and try to do so by, for instance, engaging in overt "wars" against file-sharing¹⁶, or by banning innovative VOIP applications from mobile telecommunications services¹⁷. These actors thereby attempt to avoid competition in order to protect their dominance on these markets without having to adapt their business-models. However, it should be clear that it makes no sense for public policy to support such endeavors.

It is evident that society as a whole benefits from an open network. Of course, we need to find ways of funding the deployment of better broadband communications, which require significant investments. But the upgrade of our communication infrastructure should not be completed at the expense of a potentially enhanced citizenship, effective competition or innovation. The derogations to the principle of net neutrality should remain as minimal as possible, and rely exclusively on unequivocal public interest objectives.

¹⁵A thorough overview of the way new networked technologies transform markets is offered in *The Wealth of Networks*, by Yochai Benkler. http://cyber.law.harvard.edu/wealth_of_networks/Download_PDFs_of_the_book

¹⁶For an analysis of the disastrous consequences of such copyright enforcement, see Op-Ed by American legal scholar Lawrence Lessig. <http://cyberdyne-systems.biz/RR/index.php>

¹⁷Such strategy is being pursued by telecom operators like Orange and O2 in Europe or AT&T in the United States. These companies have unilaterally decided to disable the use of the Skype iPhone application over their 3G networks. <http://www.intomobile.com/2009/04/06/skype-for-iphone-banned-by-carriers>